

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Quem dicunt homines esse filium hominis. &c.
alii Eliam. &c. Thema: Superior si bonam habuerit famam, subditos sibi,
placidè ad virtutes persuadebit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SS. APOSTOLORUM
PETRI ET PAULI.

CONCIO SECUNDA.

Quem dicunt homines esse Filium hominis? at illi di-^{Textus.}
xerunt, alii Joannem Baptistam, alii verò Eli-
am. Sc. Matth. 16.

Famam bonam, ac existimationem proba-^{Thema.}
tæ vitæ, si Superior habuerit? facile per-
suadebit ad optimos virtutum fructus.

Amam bonam, odoriferæ rosæ comparavero, cum^{Exordium.}
inscriptione: Odore trahit: sic Superior, odore bo-
næ famæ, ad extra diffuso, ad virtutem, & optimos
mores, sibi subjectos facile trahet, atque perducet.
Unde Christus ad Superiores ait: Sint lumbi vestri
præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Lucernæ, in-
quam, optimarum actionum, ac conversationum. Unde iterum
Christus Matth. cap. 5. Sic luceat lux vestra coram hominibus,^{Textus Sacre}
ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui^{Scriptura.}
in cælis est. Et Paulus ad Titum cap. 2. Superiores hortatur:
In omnibus præbe teipsum exemplum bonorum operum, in do-
ctrinâ, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irrepreh-
ensibile. Et S. Jacobus c. 3. *Quis sapiens, & disciplinatus inter*
vos, ostendat ex bona conversatione operationem suam, in man-
suetudine pacis. *Fama bona impinguat ossa,* inquit Salomon
Prov. cap. 22. Audiamus Patres: Quisquis à criminibus fla-^{Patres.}
gitiorum

Pars II.

(1)

gittiorum

- S. Augustin. *gitiorum vitam suam custodit, sibi bene facit; quisquis autem etiam famam, & in aliis est misericors, nobis enim necessaria est vita nostra, aliis fama nostra, scribit S. Augustinus de bono viduitatis. Verba compescere, ne eorum predicationem non audiant; bonâ famâ nihil est preciosius, nec melius, nec Crasti thesaurus quisque cum ea comparaverit, tales enim esse censemus, qualis fama cuique est. Huic aures intenduntur, & oculi. In*
- S. Isidorus. *docet S. Isidorus Pelusiota lib. 3. ep. 142. Hoc natura thesauris reponimus, quod fama commodis applicamus, scribit Cassiodorus lib. 8. ep. 23. Et iterum lib. 1. ep. 5. Ubique cognoscitur quisquis famâ teste laudatur. Appositè S. Gregorius part. 2. Pastor. lib. 3. Illa vox libentius auditorum corda penetrat, quam dicentis vita commendat, quia quod loquendo imperat, ostendens do adjuvat, ut fiat. Perbellè scribit S. Laurentius Justinianus lib. de conflict. interno: Dabis voci tue vocem virtutis, quid suades, tibi prius persuasisse cognoscaris, validior opera, quam oris vox est, fac ut loqueris. Unius splendor, alterius est*
- S. Gregorius Nazianzeno, *incendium, inquit S. Gregorius Nazianz. de S. Basilio. Et S. Ambrosius habet: Non difficile estimatur, quod jam factum conspicitur. Concludo cum S. Valeriano Epist. hom. 17. Cui sedet animis, quod docetur exemplis. Imploratâ S. Spiritus gratiâ desuper Conceptus dabo.*

CONCEPTUS I.

Confirmatio. De crudeli Herode narrat Marcus cap. 6. *Audiro eo: S. Joanne, inquam, multa faciebat, & libenter eum audiebat. Quid traxit Herodem, ut Joannem libenter audiret, ad ejus instructionem obediens & obtemperans, multa faceret? motivum indicens præmittit S. Evangelista: Herodes autem metuebat Joannem, sciens eum virum justum, & sanctum. Fama bona, vita integritas, & conversationis optima forma S. Joannis, traxit Herodem,*

rodem, ut licet aliàs homo ferus, & durus esset, tamen verbis Joannis obtemperaret, mala multa intermitteret, bona plurima faceret, atque impleret. Verissimè S. Laurentius Justin. lib. de conflict. interno: *Illà vox libentius auditorum corda penetrat, quam dicentis vita commendat.* Fama bona impinguat ossa.

CONCEPTUS II.

Recenset Magister Gentium S. Paulus conversiones innumeratas, quas effecit Deus per Collegium Apostolicum in provinciis, quas error excœcaverat, polluerat superstitio, & immanitas cruentaverat. Per Apostolos ad Christum adductæ, & Jovi decerpæ numeratur magna Macedonia, Dalmatia, felix Arabia, vasta Asia, tota Hispania, Gallia, Italia &c. quærit quis quo medio? dico Apostolorum vitæ innocentis, optimæ conversationis fama: audiamus testem S. Paulum 2. ad Corinth. cap. 2. *Deo autem gratias, qui semper triumphat nos in Christo JESU, & odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco, quia Christi bonus odor sumus in iis, qui salvi sunt.* Confirmat idipsum Actorum cap. 14. *Turbæ autem levaverunt vocem suam lycaonicè dicentes: Dii similes facti hominibus descenderunt ad nos, & vocabant Barnabam Jovem, Paulum verò Mercurium.* Quàm benè Isidorus Pelus. lib. 3. ep. 142. *Qualis forma cujusque est, talis esse censemur, huic aures intenduntur, & oculi.*

CONCEPTUS III.

Una mulier Hebræa Judith, ad nutum habet omnes civès urbis Bethuliæ, omnes à majori ad minimum ei obediunt, dictis obtemperant: *Et dixerunt illi Ozias, & Presbiteri, quia omnia, qua locuta es, vera sunt, & non est in sermonibus tuis ulla reprehensio.* Quid mulieri apud populum tantam fidem, & auctoritatem conciliavit, respectum creavit? causavit bonæ vitæ, ac integritatis, fama optima: *Quoniam timebat Dominum valdè,*

(1) 2

nec

*nec erat qui de illa loqueretur verbum malū. Judith. cap. 8. Quia
benè Nazianz. Unius splendor, alterius est incendium: citò sed
animis, quod docetur exemplis. Valerianus.*

CONCEPTUS IV.

In monte Thabor clarificatur Christus, Salvator noster, totus candidus, ac lucidus apparet. *Resplenduit facies ejus sicut Sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Matth. 17.* Cur adeò clarificare filium suum Patri æterno placuit? notare debet, quod S. Evangelista subnectit: *Ecce vox de nube dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui, ipsum audire.* Ut Filium suum audirent, dictis ejus crederent, ejus mandatis obediētes, obtemperarent, & probè instituta sequerentur, Pater Filium suum clarificavit, totum candidum Apocryphis representavit; fulgor lucis, candor nivis, symbolum sunt tantam innocentis vitæ, ac bonæ conscientiæ, quàm etiam optimæ famæ, & præclaræ existimationis; discant hinc Superiores, ac Præsides, quoniam facilè persuadebunt, corrigent, benevolè accedunt à sibi subjectis, si candidi, lucidi fuerint, si non tam conscientiam bonam, quàm & famam optimam splendentes, refulserint.

CONCEPTUS V.

A deserto egressus Christus, cum in Bethsaidam ingressus fuisset, adduxerunt ei cæcum, precati: ut omnipotenti tactu manuum suarum, damna oculorum, quibus orbis erat, illi instauraret; Marci cap. 8. *Adducunt ei cæcum, & rogabant, ut illum tangeret.* Condolens Christus ærumnosi hominis calamitati, descendit in vota illius, atque miraculosam curationem perfecit hoc remedio: *Exspuens in oculos ejus, impositis manibus suis interrogavit eum, si quid videret;* neque contentus semel imposuisse manus, iterum iterumque applicuit, sicque ille visum integrum accepit. Quid mysterii latet, in hoc modo curandi cæcum?

cœcum? quod nempè Christus, salivam oris sui, & sacras simul manus, iteratò conjunxerit, exspuerit in oculos cœci, & una simul tetigerit oculos cœci? Euthymius in hunc locum exponit mysterium miraculi; intelligens per salivam, & sputum, verba Christi, præceptiones, exhortationes, & monitiones Christi; per manus verò, opera & facta Christi. Audiamus verba Euthymii: *Sermonis quidem signum est sputum, utrumque enim ab ore progreditur, operis verò manus.* Et sputa, & verba ab ore fluunt, manibus opera exercentur, quod ergò Christus, hunc cœcum miraculo sanaturus, ad salivam manus adhibuerit, idè fecit, ut significaret: eum qui dicit faciendo, & facit dicendo; cujus, inquam, dicta, & facta, conscientia, & bona fama conveniunt, tantam in jubendo, præcipiendo, & mandando, habituram vim, & efficaciam, ut queat operari miracula, & facere prodigia; cœcos in virtutis semita facillè faciet videre viam mandatorum DEI, ac progredi de virtute in virtutem; obcœcatos, induratos in malitia, facillè illuminabit, instruet, edocebit, ducet, ac diriget in viam bonam salutis. Sic conceptum hunc finit citatus Euthymius: *Sputo ac manibus Christus cœcum sanat: offendens: quod sermo conjunctus operibus, miraculum operari potest.*

CONCEPTUS VI.

Christus Matth. cap. 13. Regnum cœlorum simile dicit: *Sagena missa in mare:* sunt, qui per sagenam hanc Superiores, Parentes, Præceptores intelligunt; quorum officium est suis hortationibus, monitionibus, è amaris vitiorum aquis, sibi subditos extrahant, cœlo lucrentur; hoc ut commodè faciant, fiant, & sint similes sagenæ, ac reti piscatorio: sed cur reti, aut sagenæ sint similes? cum piscationes aliis, & pluribus modis fiant? ut docet Ælianus lib. 8. cap. 5. *Piscationum quatuor sunt genera, fit enim vel reti, vel conto, vel nassa, vel hamo.* Cur ergò reti, ac sagenæ Superiores comparantur? cur non nassa, vel hamo similes dicuntur? advertite: Rete, perfectior, tutior, magis certa, ac indubitata fit piscatio, ex causa, quia rete, vel sarena, arcta, angusta, & stricta est; vult ergò Christus comparatione hac, ubi Superio-

periores lagenæ comparat, indicare: si Superiores, arctæ, as-
stæ, ac frictæ fuerint conscientiæ, ac bonæ famæ, quò arctior
vivendi formam, conversandi normam tenuerint; eò facilius
subiectos, suis exhortationibus capient, lucrabuntur, ad pom-
optatæ vitæ detrahent ac deducunt. Ita Autor quidam apud
Didacum Niffenum concludit. *Vita arctior, vehementer con-
cit ad pisces capiendos.*

CONCEPTUS VII.

Psalmistæ Regius signanter narrat Psal. 76. Deum populum
Israëliticum, è terrâ Ægypti in terram promissam deduxisse per
hos duos: per Moysen, inquam, & Aaron. *Deduxisti sicut
populum tuum in manu Moysis, & Aaron.* Populus Judaicus
obstinatus, duræ cervicis, contra Deum rebellis fuit, per manum
Moysis & Aaron facti sunt mansueti, patientes ac humiles. Quomodo
rectè per manum Moysis & Aaron simul? facti sunt
dæi mansueti, tanta populi correctio, & commutatio facta est
cur non per Moysen solum, vel Aaron solum, cur rectè per
utrumque simul? Notat S. Hieronymus in citatum Psalmum. Of-
ficium horum duorum fratrum, nempè unius fuisse facere, al-
terius autem officium erat dicere: ac subsumit: ubi in Superioribus
Duce, ac Præsidente, hæc duo; *facere, & dicere* conjuncta sunt, scilicet
conscientia bona, bonæ famæ, ac morum, & conversationis inte-
gritati, correspondet; sint licet commissi subditi, obstinati, in-
indomiti, duræ cervicis, facile oves mansuetæ, humiles, patientes
efficiuntur. *Tantum valet sermo, qui comitem habet opor-
tationem.* Concludit Didacus Niffenus Fer. 3. Dom. 2. Quo-
drag. §. 1.

CONCEPTUS VIII.

Sponsa in Canticis cap. 5. in Sponsò caput aureum, & manus
aureas deprædicat: *Caput ejus aurum optimum, & manus ejus
formatiles aurea.* Quod caput aurum dicat approbo; caput enim
principalis est pars corporis; ast cur etiam manus dicitur
re-

reas, & ejusdem qualitatis cum capite, quæ tamen solum corporis servæ & instrumenta sunt? S. Gregorius Nisi. per caput intelligit Superiores, Præpositos ac Regentes, manus istorum sunt horum operationes, facta ac gesta, mores ac conversationes; aurum metallum est ubique probatissimum, ac validissimum, quo omnia perficiuntur, obtinentur; si nunc Superior aureus fuerit, probatissimæ conscientiæ, simul & probatissimæ famæ in agendo, & conversando; qui curat, ut manus, capiti sint affines, hoc est, ut opera dictis congruant, qui cum benè loquitur, melius operatur, facile quæcunque in sibi subjectis perficiet, & obtinebit.

Hortor ergo, quocunque modo, ac titulo, Superiores ver- ^{Epilogus.}
bis Ciceronis pro Milone: *Omnia, quæ vindicaveris in alio, tibi ipsi vehementer fugienda sunt, etiam non modò accusator, sed nè quidem oburgator ferendus est, qui quod in altero vitium reprehendit, in eo ipse deprahendatur.* Finio cum S. Petro ep.
I. cap. 5. *Pascite, qui in vobis est, gregem Dei &c.*
forma facti gregis ex animo.

Amen.

IN FESTO